

instrukcje do laboratorium z „chemii ogólnej i nieorganicznej”; semestr pierwszykierunki studiów: *inżynieria farmaceutyczna (CF-DI); inżynieria chemiczna i procesowa (CP-DI)***Ćwiczenie 4****Temat: Reakcje utleniania i redukcji**

Po wykonaniu każdego doświadczenia:

- Zanotować spostrzeżenia.
- Zapisać reakcje i zbilansować równania reakcji w postaci cząsteczkowej i jonowej.
- Nazwać substraty i produkty reakcji.

Nr dośw.	Związek wyjściowy	Odczynnik	Sposób wykonania reakcji
1	0,25M HgCl ₂	0,25M SnCl ₂	2-3 kr. HgCl ₂ rozcieńczyć do ok. 1 cm ³ i dodawać kroplami SnCl ₂ mieszając.
2	0,5M CuSO ₄	0,5M KI 2M CH ₃ COOH	2-3 kr. CuSO ₄ zadać 2-3 kr. CH ₃ COOH, a następnie dodać 2-3 kr. KI.
3	KI + I ₂ (KI ₃)	0,5M Na ₂ S ₂ O ₃	2-3 kr. KI ₃ zadawać kroplami Na ₂ S ₂ O ₃ aż do uzyskania zmiany barwy.
<i>Wpływ odczynu środowiska na przebieg reakcji</i>			
4	0,02M KMnO ₄	0,25M Na ₂ SO ₃ 1M H ₂ SO ₄ H ₂ O 1M NaOH	a) 2-3 kr. KMnO ₄ zadać 2 kroplami H ₂ SO ₄ , dodać kilka kropli Na ₂ SO ₃ , wstrząsnąć b) 2-3 kr. KMnO ₄ rozcieńczyć 2-3 kr. H ₂ O, dodać kilka kropli Na ₂ SO ₃ , wstrząsnąć c) 2-3 kr. KMnO ₄ zadać 2 kroplami NaOH, dodać kilka kropli Na ₂ SO ₃ , wstrząsnąć.
5	0,25M MnCl ₂	6M HNO ₃ PbO ₂ stały 6M NaOH	Do probówki dodać 5 kr. HNO ₃ , szczyptę PbO ₂ oraz 1 kr. MnCl ₂ . Zawartość ogrzewać do zagotowania, a następnie rozcieńczyć 1 cm ³ wody. Wykonać taką samą próbę stosując zamiast roztworu HNO ₃ , roztwór NaOH.
<i>Utleniająco-redukujące właściwości H₂O₂</i>			
6	0,15M Cr ₂ (SO ₄) ₃	1M NaOH 3% H ₂ O ₂	5 kr. Cr ₂ (SO ₄) ₃ zadawać kroplami NaOH aż do rozтворzenia wytrącającego się osadu. Następnie dodać 5 kr. H ₂ O ₂ . Probówkę ogrzać.
7	PbO ₂ stały	3% H ₂ O ₂ 2M HNO ₃ 0,5M KI	5 kr. H ₂ O ₂ zadać 5 kr. HNO ₃ , a następnie do probówki dodać szczyptę PbO ₂ . Po zakończeniu burzliwej reakcji do roztworu dodać 2 krople roztworu KI. (Uwaga! Jeśli w probówce pozostałyby osad PbO ₂ , należy 2-3 kr. roztworu przenieść do drugiej probówki i do niego dodać KI).
8	0,02M KMnO ₄	3% H ₂ O ₂ 1M H ₂ SO ₄	3 kr. KMnO ₄ zadać 3 kr. H ₂ SO ₄ , a następnie dodać 5 kr. H ₂ O ₂ .

instrukcje do laboratorium z „chemii ogólnej i nieorganicznej”; semestr pierwszykierunki studiów: *inżynieria farmaceutyczna (CF-DI); inżynieria chemiczna i procesowa (CP-DI)*

Nr dośw.	Związek wyjściowy	Odczynnik	Sposób wykonania reakcji
<i>Wpływ wielkości różnicy potencjału na przebieg reakcji</i>			
9	0,5M NaBr 0,1M NaI	1M H ₂ SO ₄ Cl ₂ aq (chloraminaT) CHCl ₃	Do dwóch probówek, z których jedna zawiera 5-6 kr. NaBr, a druga taką samą ilość NaI, dodać po 0,5 cm ³ CHCl ₃ , po 5 kr. H ₂ SO ₄ oraz po 10 kr. wody chlorowej. Obserwować zabarwienie warstwy CHCl ₃ . Następnie do obu probówek dodawać kroplami po ok. 5 cm ³ wody chlorowej wytrząsając zawartość.